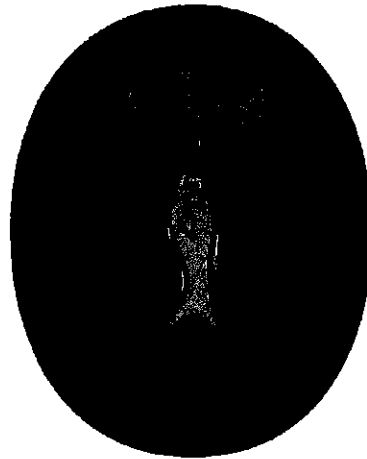

**Városi Önkormányzat Jegyzője
Körösladány, Dózsa György út 2.**

**KÖRÖSLADÁNY
TELEPÜLÉSI GYERMEKJÓLÉTI ÉS
GYERMEKVÉDELMI FELADATOK
ELLÁTÁSRÓL SZÓLÓ ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS**

2017.

GYERMEKJÓLÉTI ÉS GYERMEKVÉDELMI FELADATOK ELLÁTÁSÁNAK ÉRTÉKELÉSE

A család az emberi élet legfontosabb közössége: az ember itt tanulja meg először, hogyan viszonyuljon a többi emberhez, itt tapasztalja meg először, mit jelent szeretni, és szeretve lenni, és itt találkozik először azokkal a korlátokkal, amelyek majd felnőttként is megszabják élete kereteit.

A családok egy része szerencsésebb, más részük viszont kedvezőtlen adottságok között, hátrányos helyzetben kénytelen feladatait ellátni. A Magyar Köztársaság több törvényének deklarált célja az állampolgárok, a családok szociális biztonságának elősegítése, megteremtése és megőrzése. A jogszabályok önmagukban természetesen nem képesek a különbségek megszüntetésére, a társadalmi igazságosság érvényesítésére.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban Gyvt.) 96.§ (6) bekezdése szerint, a helyi önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról, minden év május 31-ig, átfogó értékelést készít, amelyet a képviselő-testület megtárgyal. Az értékelést meg kell küldeni a megyei gyámhivatalnak, aki érdemben megvizsgálja az anyagot, majd javaslatairól és állásfoglalásáról tájékoztatja az önkormányzatot.

Az értékelést a Polgármesteri Hivatal Jegyzője készítette.

Az értékelés tartalmazza mindazokat a követelményeket, melyeket a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997.(IX.10.) Korm. rend. 10. számú melléklete előír az önkormányzatok számára.

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

Körösladányban a lakosság lélekszáma: (2016.12.31.)

Állandó népesség	4576
<i>Kor szerinti megoszlása:</i>	
- 0-14 éves korig:	619
- 0-18 éves korig:	823
- 19-60 éves korig:	2628
- 61-100 éves korig:	1125
<i>Nem szerinti megoszlása:</i>	
- férfi:	2204
- nő:	2372

Népességi adatok, és gyermekvédelmi ellátások:

Megnevezés:	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Állandó lakosság:	4801	4746	4726	4694	4647	4576
18 éven aluliak száma	933	897	862	846	836	823
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesült	347	323	278	241	226	192

Körösladányban született gyermekek száma évenként

Év:	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Fő:	39	30	20	35	33	43

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

2016. évi statisztika adatai szerint, az alábbi ellátásokban részesült a település lakossága:

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot állapít meg a jegyző annak a gyermeknek, akinek családjában az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a gyermekvédelmi törvényben meghatározott összeghatárt, illetve egyéb, a törvényben és annak végrehajtásában megállapított feltételeknek is megfelel.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyerekek száma kor szerint:

Korcsoportok	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
6 éves korig:	112	98	84	68	57	54
7-14 éves korig:	139	156	109	113	101	97
15-18 éves korig:	71	55	69	52	64	34
19 évtől	25	14	16	8	6	7
ö s s z e s e n:	347	323	278	241	226	192

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt 2016. évben 103 család kapott összesen: (192 gyermek)

Család szerkezet:	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Egy gyermekes család	51	63	38	41	37	29
Két gyermekes család	66	64	63	51	53	48
Három gyermekes család	47	34	42	23	21	19
Négy vagy öt gyermekes	8	7	5	6	5	5
Hat vagy több gyermekes	0	1	2	1	1	2

Egyedülállóként nevelnek gyermekeket:

Család szerkezet:	2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	2016.
Egy gyermekes család:	27	21	26	27	21	15
Két gyermekes család:	15	18	19	18	19	8
Három gyermekes család	10	9	8	6	6	3

A települési önkormányzat jegyzője annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én és november 1-én fennáll, a tárgyév augusztus hónapban 192 fő részére 1.113.600.-Ft, november hónapban természetbeli támogatást (Erzsébet utalvány) 181 fő kapott, melynek összege 1.049.800.-Ft volt.

2016. évben módosításra került a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, melynek 21/C. §-a előírja, hogy a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést ingyenesen biztosítani kell a hátrányos helyzetű gyermekek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére.

szünidei gyermekétkeztetés alakulása 2016. évben			
szünidő	HH/HHH jogosultak (fő)	igénylők száma (fő)	%-os arány
tavaszi	83	81	97.6
nyári	110	101	91.8
ősz	101	86	85.1
téli	122	117	95.9

A Képviselő-testület évente egy alkalommal a beiskolázási költségek enyhítése érdekében a körösladányi lakóhellyel rendelkező általános iskolai tanulók, a közép- vagy felsőfokú oktatási intézmények nappali tagozatán tanulók részére évente egy alkalommal beiskolázási támogatást biztosít. 2016. évben összesen 567 gyermek 2.873.000-Ft támogatásban részesült.

Településünk Önkormányzata Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj támogatásban részesíti azokat az önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező, hátrányos szociális helyzetű magyar állampolgárokat, akik állami felsőoktatási intézményben, illetve az Oktatási Minisztérium és az intézmények közötti megállapodás alapján nem állami felsőoktatási intézményben folyó nappali tagozatos, államilag finanszírozott első szakirányú továbbképzésben, valamint első akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzésben vesznek részt, vagy felsőoktatási tanulmányokat folytatnak.

Bursa Hungarica ösztöndíjban részesülők (3000.-ft/fő)

Év	Fő
2002	40
2003	39
2004	26
2005	31
2006	27
2007	30
2008	29
2009	26
2010	26
2011	16
2012	19
2013	13
2014	9
2015	5
2016	7

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 67/A.§ (1)-(2) bekezdése az alábbiak szerint szabályoz:

(1) Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján –

- megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33.§-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
  - c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek.
- (2) Halmozottan hátrányos helyzetű
- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
  - b) a nevelésbe vett gyermek,
  - c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A halmozottan hátrányos helyzetű és hátrányos helyzetű gyerekek számos támogatásra automatikusan jogosultak, különböző pályázati lehetőségek állnak előttük. A jegyző a hátrányos helyzetű gyerekekkel és tanulókkal kapcsolatos információkat minden év május és október hónapjában, iskolai és óvodai bontásban küldi meg a Köznevelési Információs Iroda részére.

Az összesített adatok szerint, Körösladányban nyilvántartott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma 17 fő, a hátrányos helyzetű gyermekek száma 107 fő.

Az önkormányzat a gyermekétkeztetést, a gyermekek napközbeni ellátását gyermekintézményein (iskola és óvoda) keresztül biztosítja.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

III/1. gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák

gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai).

Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat

2016. január 1. napjától a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat feladatai megváltoztak. A járási székhelyhez átkerültek a védelembe vétellel kapcsolatos feladatok.

A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkája Körösladány város közigazgatási területén élő lakosságra terjed ki. Az ellátottak köre a szociálisan hátrányos helyzetűek, nagycsaládosok, gyermeküket egyedül nevelő szülők, mentális problémával küzdő szülők és gyermekek, munkanélküliek, halmozott problémával küzdők, érdekérvényesítésben gyenge egyének, családok, a veszélyeztetett gyermekek, családok, devianciákkal élő szülők, gyermekek.

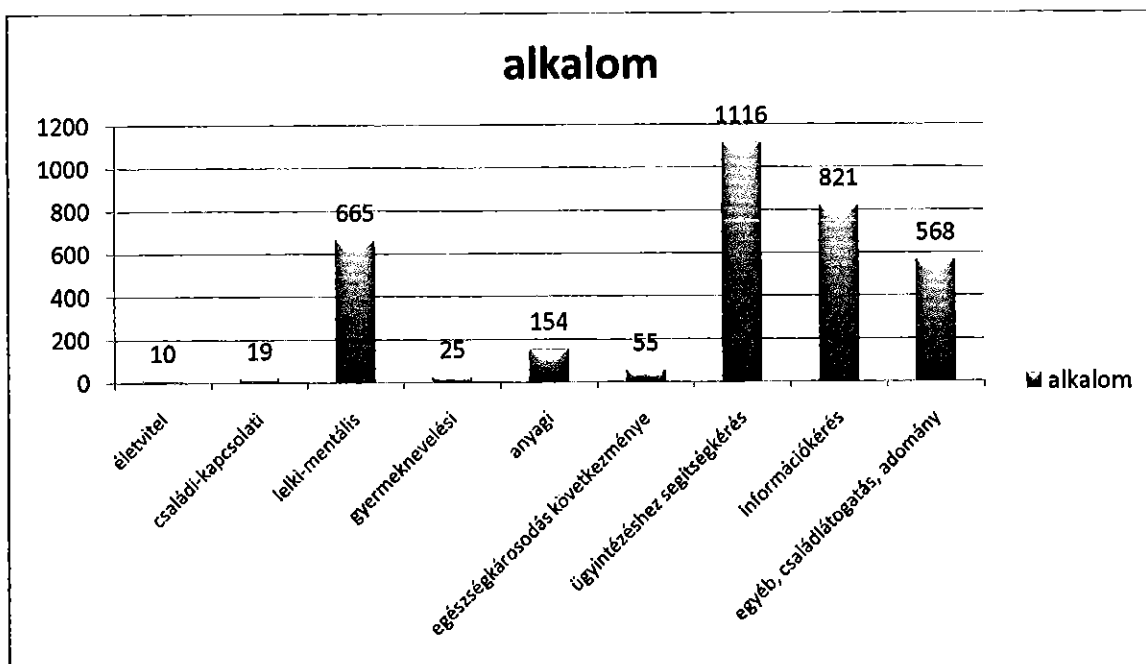
Célunk olyan ellátás biztosítása, amely segít a hozzánk fordulóknak érdekei érvényesítésében, a családokat támogató külső források feltárásában és az ezekhez való hozzájutás lehetőségeinek megtalálásában.

Mentálhigiénés tevékenységünk célja arra irányul, hogy képessé tegyük az embereket az önmagukban rejlő erők mozgósítására, s ez által váljanak alkalmassá problémáik megoldására.

Együttműködési megállapodás alapján 2016. évben 116 családot gondoztak a családgondozók, az éves forgalom: **3423**. Az együttműködési megállapodással gondozott családokkal havi 3 alkalommal kell kötelezően találkozni, amely családlátogatás, illetve személyes találkozás.

Gondozási esetek megnevezése	Gyermekek száma	Család száma
Alapellátásban	44	18
Védelembe vétel	11	5
Nevelésbe vett	24	13
Tanácsadás	102	55
Összesen	181	91

Együttműködési megállapodással rendelkező családokkal, kezelt probléma szerinti eloszlása:

Az együttműködési megállapodást kötött kliensek körében, főként lelki-mentális, ügyintézés, tájékoztatás és információ közvetítése ügyében kéri a családgondozók segítő közreműködését, mely a fenti táblázaton is látható.

A tanácsadásban résztvevők száma továbbra is jelentős. Tanácsadásban részesülnek azok az egyének, vagy családok, akik egy alkalommal jelennek meg a Szolgálatnál és az adott probléma rendeződik. Jellemzően a családi, kapcsolati konfliktusok és az igazolatlan hiányzás a főbb problémák.

A pszichológusi tanácsadásban 43 felnőtt és 12 gyermek részesült.

Együttműködési megállapodás nélkül 588 kliens vette igénybe a családgondozók segítségét, melynek a forgalma 2416 alkalom. Jellemzően a kisnyugdíjasok és egészségükben károsodott személyek kértek segítséget az alábbiak alapján.

Gazdasági aktivitás	Együttműködési megállapodás	Egyszeri esetkezelés	Összes esetkezelés
Aktív kereső	34	287	321
Álláskereső	21	22	43
Inaktív	61	265	326
Ebből nyugdíjas	23	119	142
Eltartott	0	14	14
Ebből gyermek-, és fiatalkorú (0 - 17 éves)	79	9	88
Összes igénybe vevő	195	588	783

Családi összetétel			
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 18 év alatti gyermek(ek)kel	30	206	236
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	29	170	199
Egy szülő 18 év alatti gyermek(ek)kel	14	11	25
Egyedül élő	43	190	233
Egyéb	79	9	88
Összes igénybe vevő	195	588	783
Az esetkezelések jellege	Együttműködési	Egyszeri	ÖSSZES
Információ	819	291	1110
Ügyintézés	1305	1299	2604
Segítő beszélgetés	678	318	996
Tanácsadás	0	151	151
Továbbirányítás	8	2	10
Egyéb (családlátogatás)	285	121	406
Szülői kapcsolattartás	0	10	10
Tanácsadás (pszichológiai)	20	35	55
Adomány	280	183	463
Esetmegbeszélés	15	4	19
Mediáció	13	2	15
Összes forgalom	3423	2416	5839

A „Minden gyerek lakjon jól” alapítvány vetőmag adománnyal 100 család 190 gyermekét, míg 10 hónapon keresztül élelmiszer csomaggal (tej, búzadara, müzli, rizs) támogatta a 3 év alatti gyermekeket, akik még nem járnak közösségbe.

A jelzőrendszeres beszámolót az előző év adatai alapján elkészítettük, a tanácskozást 2016 márciusában megtartottuk jelzőrendszeri tagok részvételével.

A szakmaközi megbeszélés 6 alkalommal történt az érintett jelzőrendszeri tagok közreműködésével.

HH és HHH gyermekek szünidei étkezésével kapcsolatban a kérelmek alapján az étkezési jegyeket kiosztottuk, elszámolást készítettünk.

A tavalyi évben is részt vettünk a Gyermeknapon, óvodai nyílt napon, iskolai rendezvények, valamint a Ladányi Karácsony keretén belül babgulyást osztottunk 1500 Körösladányi lakosnak.

Egész évben fogadtuk a felajánlásokat és a rászoruló családok számára eljuttattuk

A területi védőnő gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről

Várados anyák (dec. 31-én)	I. Ellátandó gondozottak (várados anyák, 0-6 illetve iskolába nemjártó 7-18 évesek)						II. A védőnői szolgálat jelzései				III. Védőnői helyzet- értékelés, egyéb írásos dokumen- tumok, javaslatok			
	ebből (1. oszlopból)			0-6 évesek (dec. 31-én)	ebből		Otthon gondozott 7-18 évesek (dec. 31-én)	ebből		Összes jelzés (db)		Összesből (5.oszlop) a védőnői szolgáltatás	Összesből (6.oszlop) a bántalmazás miatti	Vissza nem jelzett esetek száma
	szociálisan * fokozott gondozást	Kiskorú várados anyák	száma		szociálisan * fokozott gond. igénylő 0-6 év	száma		szociálisan * fokozott gond. igénylő 7-18	száma					
száma	száma	száma	száma	száma	száma	száma	száma	száma	száma	száma	száma	száma	száma	
1.	2.	3.	3/1	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.		
18	1	0	0	268	100	0	0	32	0	0	0	32		

A védőnői munka során tapasztalt – gyermekjóléti szolgálat felé jelzést nem igénylő – problémák

Egyre emelkedik, azoknak a családoknak a száma ahol semmilyen módszerrel nem lehet elérni, hogy gyermeküket-gyermekeiket megfelelően gondozzák, neveljék.

Egyre gyakrabban kell hatósági eszközöket is igénybe venni a gyermekek érdekében. Több esetben kellett bíróságon, rendőrségi kihallgatáson megjelenni, amelyek nem csak az időt veszik el a tényleges munkavégzéstől, hanem lelkileg is igen megterhelőek, hiszen nagyon elszomorító, hogy bántalmazott, elhanyagolt gyermekekkel kell egyre gyakrabban szembesülni.

A szociálisan veszélyeztetett családok mellett egyre több olyan családdal találkozom munkám során, ahol anyagilag minden biztosítva van a megfelelő életvitelhez, viszont inkább a tárgyakkal adják meg a gyermeknek azt, amire a szülők szerint szüksége van, és nem szeretettel, törődéssel. Egyre több az olyan édesanya, aki egyáltalán nincs felkészülve a szülői szerepre, sok esetben éppen azért, mert ő is olyan családban nőtt fel, ahol mindenki rohant és a pénzt, az

anyagi javakat hajszolta. A legegyszerűbb problémák (lázás a gyermek, sír a gyermek stb.) megoldását is a szakemberektől várják el, rögtön áthárítva a felelősséget és persze azonnali problémamegoldást elvárva.

A jó védőnő nem az, akitől meg lehet tanulni jó szülőnek lenni, hanem az, aki a nap 24 órájában elérhető és rögtön ugrik, ha gondot jelez a szülő. Sajnos egyre kevesebb a józan paraszti ésszel gondolkodó, igazán szerető és gondoskodó anya és apa. Emellett a mai fiatal szülők inkább a virtuális világban élik életüket, tartják fenn "kapcsolataikat", és ez egyre nagyobb problémát fog jelenteni az elkövetkezendő években.

Sok az elhamarkodott kapcsolatból született gyermek és a megromlott házastársi, élettársi viszonyt meg sem próbálják megjavítani a szülők, hanem másik kapcsolatba menekülnek. Nem egy esettel találkoztam mostanában, ahol már várandósság alatt "új apukája" volt a gyermeknek. Kérdem én, ha a gyermek vállalása is ilyen felelőtlenül történik, akkor mit várhatunk el a később, a nevelése során.

Évek óta egyre nagyobb mértékben jelentkező probléma a nevelőszülői hálózatban elhelyezett gyermekek sorsa. Mivel ezek a szülők hivatalosan kinevezett alkalmazottak, én, mint védőnő meg sem kérdőjelezhetem a szakmai alkalmasságukat. A nevelőszülői munka nagyon nehéz, hatalmas elhivatottságot és rengeteg türelmet igénylő feladat. Minden tisztelem azoké, akik meg tudnak felelni ennek a kihívásnak és sokszor erőn felül teljesítik nevelőszülői kötelességüket.

De sajnos néhányan (és megjegyzem egyre többen) szerintem teljesen alkalmatlanok erre a feladatra, csak és kizárólag pénzkereseti lehetőséget látnak ebben a munkában. A gyermekek fizikális és egészségügyi igényeit kielégítik, mivel ezek kézzelfogható és jól ellenőrizhető dolgok, viszont gyakran szeretet nélkül, sőt a saját gyermek mellett háttérbe szorítva és nem egy esetben megalázva nevelkednek.

Minden gyermek, aki bekerül ebbe a rendszerbe, eleve megkülönböztetett bánásmódot igényelne, hiszen pszichésen mindenképpen sérülnek már attól a tényről, hogy kiemelik őket a családjukból. Ráadásul nemcsak ennyi traumát kellett átélniük, hiszen mire fény derül rá, hogy a családjuk nem alkalmas a gyermeknevelésre, addigra legtöbbjük szörnyű dolgokon megy keresztül lelkileg és nem egy esetben testileg is. Ezeket a gyermek sorsokat mi legtöbben elképzelni sem tudjuk. Ha emellett még egészségügyi gondjuk is van, akkor hatványozottan igaz a különleges bánásmódra való igény. A valóság pedig ennek sajnos jó néhány esetben éppen az ellenkezője.

A nevelőszülők alkalmatlansága mellett másik igen nagy gond szerintem, hogy gyakran a törvényi, jogszabályi előírások, nincsenek betartva a gyermekek elhelyezése kapcsán. Értem ezen azt, hogy több gyermeket helyeznek egy nevelőszülőhöz, mint amennyit a jogszabály megenged, nem tartják be, a korkülönbséggel kapcsolatos előírásokat és még sorolhatnám.

Nehézkesnek és problémásnak találom a bürokráciai akadályokat, nem egyszer tapasztaltam már, hogy a gyerekek érdeke sérül amiatt, hogy „papíron” minden rendben legyen. Ez a probléma, amellet, hogy a nevelt gyermekek jogai sérülnek, nagy megterhelést okoznak a város gyermekintézményeinek is.

A bölcsődében, óvodában és iskolában egyre több a magatartászavaros, pszichésen sérült gyermek, akik kezdetben csak több törődést és odafigyelést igényelnek, elvonva a szakemberek idejét és figyelmét a többi gyermektől, később a problémák egyre súlyosbodnak, figyelemzavarban, magatartászavarokban, tanulási nehézségekben, agresszióban, szexuális aberrációkban, öngyilkossági kísérletekben stb. nyilvánul meg a szeretetlenségük.

Ezeknek a problémáknak a kontrollálása igen megterhelő a gyermekekkel foglalkozó óvodapedagógusok, pedagógusok számára, emiatt a "normál" gyermekek háttérbe szorulnak és nem egy esetben az ő jogaik is sérülnek. Nem beszélve arról, hogy ezek a problémák a közösségre is romboló hatással vannak.

Ennek a problémának a megoldásához osztársadalmi összefogásra lenne szükség, aminek kevés esélyét látom. Hiába nevezhető kitűnőnek a helyi szakemberek (kisgyermek gondozók, óvónők, pedagógusok, gyermekjóléti szakemberek, korai fejlesztők, pszichológusok és orvosok) munkája és együttműködése, ha éppen a szülő az, aki gátja a gyermek egészséges testi és lelki fejlődésének.

Gyakran tapasztalom, hogy mi, szakemberek jobban a szívünkön viseljük a gyermek sorsát, mint a szülők. Ameddig ebben nem lesz változás, addig időnként szélmalomharcnak érzem a védőnői munkámat.

Jogszabályi előírások figyelembe vétele a gyermekek elhelyezésénél. Ezzel kapcsolatban az illetékes szakemberekkel való kapcsolatfelvétel és szoros együttműködés.

A gyermekorvos/háziorvos gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről

A gyermekorvosi praxisba bejelentkezettek száma pillanatnyilag 792, az utóbbi években jelentősen nem változott, de a csökkenő születésszámot kompenzálja a nevelőszülőkhöz elhelyezett gyermekek magas száma. Ez ugyan a gyermekek általános egészségügyi állapotát alapvetően nem befolyásolja, de városi szinten jelentős probléma.

Az akut betegellátás kapcsán a kori sajátosságok mellett leginkább jellemző a szezonális. Az orvosi rendelőt felkeresők többségénél fertőzés állapítható meg, mely a nyári hónapokban főleg emésztőrendszeri (hányás, hasmenés) vagy a klasszikus strandbetegségek, mint kötőhártya gyulladás, hallójárat gyulladás, az őszi beálltával pedig főleg a felső-, ritkábban az alsó légutakat érintő fertőzések, fülgyulladások. Egyéb szervrendszert érintő fertőzések (pl. húgyúti fertőzés,) szórványosan fordulnak elő, elsődleges idegrendszeri fertőzés szerencsére mostanában nem volt.

A születés körüli időszakban legjellemzőbb problémák a koraszülöttség, fejlődési rendellenességek, fejlődésben való elmaradás, szülés körüli történésekből visszamaradó károsodások, fertőzések, melyek számában szignifikáns változás az elmúlt évben nem volt.

Erre az időszakra jellemzőek még a táplálkozási szokásokkal kapcsolatos problémák, emésztési zavarok, s már csecsemőkorban észlelhetjük az allergia megnyilvánulásának első jeleit, mely ekkor még főleg bőrtünetekben nyilvánul meg. Az allergiás tünetekkel kapcsolatban nemcsak jelentős számbeli növekedés észlelhető, de az egyre korábbi életkorban való megjelenés is.

Korábban asztmát szinte kizárólag csak kisdedkori kezdettel, allergiás náthát pedig csak tizenéveseknél észlelhattünk először, ma viszont már egyik sem kizárt csecsemőkorban sem.

Már óvodás kortól megjelennek a pszichoszomatikus megbetegedések, melyek kezdetben főleg hasfájás, a tizenéves korban pedig leginkább fejfájás képében jelentkeznek. Ez a nevelőszülői hálózatban elhelyezett gyermekeknél halmozottan jelentkező probléma.

Az akut betegellátás mellett a gyógyító-megelőző tevékenység részeként folynak a szűrővizsgálatok, melyek a védőnői szolgálattal együtt végezve az egész gyermekortot felölelik. Emellett nem kötelező tevékenységként az óvodában és a bölcsődében heti egy alkalommal szűrő jellegű általános orvosi vizsgálat is történik, ilyenkor szinte minden alkalommal szűrök ki akut betegséggel gyermekeket. Ennek a tevékenységnek éppen ez a legnagyobb haszna, mert a beteg gyermeket a közösségből kiemelve megelőzhetőek a betegség-halmozódások a gyermekcsoportokban.

Már az óvodai szűrések alkalmával is jelentős számban találkozhatunk elhízott gyermekekkel, akiknek a száma az életkor előrehaladtával, egyre nő. Az iskolakezdekori kiugrás tapasztalható a látásproblémák terén, a felső tagozat határán megjelennek a statikai eltérések, mint a lúdtalp és a gerincferdülés.

Egyre fiatalabb életkorban tapasztalunk emelkedettebb vérnyomásértékeket, mely szoros összefüggést mutat az elhízással. Tizenéves korban kerül felderítésre a legtöbb gyermekkori pajzsmirigyfunkció eltérés, mely számát tekintve stagnál.

A nemi érés egyre korábbi időpontra tolódik, viszont a gyermekek gondolkodása, felelősségtudata ezzel talán inkább fordított arányosságot mutat.

Összefoglalva, az elmúlt évek távlatában szignifikáns emelkedés tapasztalható az allergiás megbetegedések, a statikai betegségek, az elhízás, s ezzel összefüggésben a magas vérnyomásos esetek számában, valamint nem hagyhatjuk szó nélkül, bár nem az én munkám által kerül felderítésre, a gyermekkori pszichés zavarokat és agresszivitást!

Tanácsadásokon a védőnőkkel közösen rendszeresen tartunk felvilágosítást az éppen aktualitást élvező témákban.

Körösladányi Általános Művelődési Központ „Zöldág” Napközi Otthonos Óvodája gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről

Óvodás gyerekek tényleges létszáma	122
100%-ot fizető	8
Bölcsődés gyerekek létszáma	26
Átmeneti nevelésbe vett gyermek	33
SNI	15
BTMN	15
Gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek	33
Hátrányos helyzetű	18
Halmozottan hátrányos helyzetű	35
Etnikum	29

Természetesen az idei nevelési évben is folyamatosan figyelemmel kísértük a nehéz helyzetben lévő gyerekeket, illetve a családokat. Lehetőségeink szerint próbáltunk tenni értük, rendszeresen látogattuk, és látogatjuk őket. Minden újonnan beiratott gyermek látogatása megtörtént. A csoportvezetők családlátogatás alkalmával feljegyzést készítenek. Gyermekvédelmi céllal

történt családlátogatásokat csoportnaplóban illetve a gyermek személyi anyagában rögzítettük.

Óvodánkban a szülők képviselőjét a Szülői Munkaközösség látja el, mely a Szervezeti és Működési Szabályzatban megfogalmazottak és a vezető irányításával vesz részt, az óvoda életében.

Az óvodai nevelésünket segíti, hogy a szülőkkel napi kapcsolatban vagyunk. Úgy gondoljuk, hisszük, hogy az óvoda-család kapcsolatának fontossága, programjainak nyitottsága, biztonsága, bizalma a nevelésben elengedhetetlen, ez bizonyos tájékoztatást ad az óvónőnek, és így prevenciós tevékenységre ad lehetőséget.

Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége, de feladatunknak tekintjük a gyermek jogainak mindenkori érvényesítését és védelmét. Arra törekszünk, hogy tapintatos, személyes kapcsolatot alakítsunk ki a segítséget kérő, vagy az arra rászoruló családokkal.

A felmerülő problémák jellemzői

1. Több olyan család van óvodánkban, akik **anyagi** nehézséggel küzdenek.
2. Válás, **családi** konfliktus, gyermekelhelyezés, magatartási problémák és szülői tanácstalanság a gyermeknevelés területén a jellemzőek.
3. Néhány meglátogatott családnál **egészségügyi** problémák is felmerültek a szegényes életmód mellett: nem megfelelő tisztálkodás, tiszta ruha hiánya.
4. Jogi problémák.
5. Bántalmazásra utaló jelek.

Szabadidős és preventív gyermekprogramok

- Vízhez szoktatás
- Nagyszülők délelőtti
- Kirándulás az erdőben
- Állatsimogató (Állatok Világnapja alkalmából)
- Karácsonyi játszóház
- Barkácsolás háztartási hulladékokból
- „Így játszunk mi” szülőkkel
- Lovas kocsikázás
- Húsvéti játszóház
- Csoport kirándulások szülőkkel

- Erdei ovi

Az ifjúságvédelemmel külön megbízott kolléga az intézményben szociálpedagógus végzettségű óvónő. A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátásában közreműködnek a pedagógusok is. Mivel a Gyermekvédelmi törvény kimondja, hogy a gyermeki jogok védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

Tüköry Lajos Általános és Alapfokú Művészeti Iskola gyermekvédelemmel kapcsolatos tevékenységéről

Az általános iskolában tanuló diákok száma:	374
ebből alsó tagozatos:	179
felső tagozatos:	195

Az iskola által hátrányos helyzetűnek ítélt tanulók száma:	
HH:	60 fő
HHH:	73 fő
Az iskola által veszélyeztetett helyzetűnek tartott tanulók száma:	35 fő

Napközis tanulók száma: $12+15+12= 39$

Szabadidős és prevenciós programok.

Szakköri és sportfoglalkozások (ingyenesek a tanulóink számára): foci, ECDL, citera, furulya, kosárlabda stb.

- Tehetséggondozás több témakörben
- felzárkóztató foglalkozások
- Művészeti iskola keretén belül az alábbi tagozatok működnek: kézműves, színjáték, társastánc, zongora. Ezek igénybevételeért éves díjat kell fizetni, a tanuló bizonyítványt kap.
- Szakkörök: citera, fizika, foci, furulya, néptánc
- Egészségnevelési hét programjai
- Erdei iskola – minden év szeptemberében
- Tehetséggondozás

Az észlelt problémák száma: 26

Jellege: igazolatlan hiányzás, higiénias problémák, elhanyagolás

A gyermekvédelmi céllal látogatott családok száma: 8

A családlátogatási alkalmak száma: 12

Hány esetben jeleztek a gyermekjóléti szolgálat felé: 11

Hányszor vett részt észlelő- és jelzőrendszeri esetszbeszélésen?

Konkrét gyermek ügyében:	18
általános gyermekvédelmi témában:	5

Kapcsolattartás a szülőkkel, tapasztalatok: Felmerülő probléma esetén törekszem a szülőkkel közösen történő megoldás (-ok) megtalálására. Heti 1 alkalommal fogadó óra van.

Hány gyermeket kellett továbbküldeni más szakemberhez?

2016-ben SNI tanuló:	50 fő
2016-ben BTMN tanuló:	67 fő
Rehab:	49 fő
Fejlesztő:	61 fő
Mozgásfejlesztés szomatopedagógus által:	2 fő
Gyógytestnevelés:	29 fő
Logopédiára járók száma: alap logopédia	25 fő
sní logopédia	15 fő
Szurpedagógiai ellátás:	1 fő
Pszichológiai gondozás:	
- egyéni:	26 fő
- csoportos:	6 osztály
TSMT terápia:	14 fő
SZIT terápia:	21 fő

IV. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők működését engedélyező hatóság ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

A felügyeleti szervek által szakmai ellenőrzés 2016-ben sem a gyámhatósági területen sem a Gyermekvédelmi és Családsegítő Szolgálatnál nem volt szakmai ellenőrzés.

V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne

szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).

A beszámolóból megállapítható, hogy a városunkban élő bizonyos családok továbbra is anyagi, megélhetési gondokkal küszködnek.

A szülők nevelési tevékenysége továbbra sem változott, sok esetben a gyermekek irányítják a szülőt, előteremtnek mindent, csak a gyermek problémáival ne kelljen foglalkozni. A következetesség, előrelátás nem jellemző továbbra sem a szülőkre, viszont jellemző, hogy a pénzt nem tudják megfelelően beosztani, vagy értelmetlen dolgokra költik. Fontosnak tartják azokat a pénzen megvehető dolgokat, okos telefon, internet elérhetőség, ami inkább bomlasztja a családi harmóniát, így a családoknál egyre kevesebb a minőségileg együtt töltött idő. A kilátástalanság, a gyermekek nevelésére, ellátására nagymértékben hatnak.

Egyre több fiatal szülőnél tapasztalható, hogy a közvetlen környezet és a személyes higiénét nem tartják fontosnak és nem jellemző, hogy az édesanyák naponta főznek.

A család, mint társadalmunk legkisebb egysége, mind funkcionálisan, mind szociálisan és mentálisan egyre nagyobb veszélyben van. A szülők konfliktusai jelen vannak, mely a szülők nevelési tevékenységét jelentősen és negatívan befolyásolja. Az elvált és különélő új kapcsolatot teremtő szülők gyermekei sok esetben ki vannak téve a szülők konfliktusainak, játszmáinak. A gyermeket nevelő szülőknek törekednie kellene arra, hogy elősegítse a kapcsolattartást a külön élő szülővel.

Az iskoláskorú gyermekek sportolási lehetősége a településen belül megoldódott. A jövőre nézve e lehetőség megtartó erejét kell erősíteni azért, hogy helyben minél több gyermeksportolási lehetősége megmaradjon. A rendszeres mozgás, a sport a gyermekek egészséges fejlődését, ellenálló képességét segíti.

Továbbra is az a célunk, hogy a felnövekvő gyermekek hasznos tagjává váljanak a társadalomnak, fontosnak tartásuk nemzeti értékeinket és a munka világában képzeljék el a jövőjüket.

VI. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

A gyermekkorúak és fiatalok körében történt bűnelkövetések száma:

Szabálysértés: elkövetése miatt gyermekkorúval szemben intézkedés nem történt. Gyermekkorú sérelmére 1 alkalommal követtek el szabálysértést (lopást).

Szabálysértés elkövetése miatt 1 alkalommal történt gyermekkorúval szemben intézkedés személyazonosság igazolásával kapcsolatos kötelezettség megszegése.

Bűncselekmény elkövetése miatt gyermekkorúval szemben intézkedés nem történt.

Fiatalkorú ellen 1 alkalommal került sor eljárás kezdeményezésére közúti baleset gondatlan okozása vétség miatt.

Fiatalkorú sérelmére 1 esetben történt bűncselekmény testi sértés elkövetése miatt.

Jellemző problémák és azok gyakorisága a gyermekkorúak körében:

A gyermekkorúak körében általánosságban felmerülő problémák továbbra is a nem megfelelő családi és anyagi háttér, esetlegesen rossz baráti társaságok.

Jellemző problémák és azok gyakorisága a fiatalok körében:

A rossz családi háttér, illetve a rossz baráti társaságok mellett ezen személyek körében jellemző még a növekvő pénzigény, a kalandvágy, kitörési szándék.

Jellemző, hogy nincs kellő példamutatás a szülők részéről és egyes családok esetében a szülők iskolázatlanok, munkanélküliek, pénztelenségből adódó problémák miatt rendszeressé vált konfliktusokat a fiatalok már természetesnek veszik.

A családon belüli erőszak, bántalmazások előfordulása a településen:

A családon belüli erőszak általánosságban nézve legtöbbször a házastársak, családtagok egymást történő bántalmazásával, kiabálásokkal, veszekedésekkel, zaklató jellegű magatartásokkal valósul meg.

Ezen esetekben a megvalósult bűncselekmények javarészt magánindítványra üldözendő bűncselekmények (könnyű testi sértés, zaklatás, magánlaksértés). 2016. évben Körösladány illetékességi területén, 26 családon belüli erőszakhoz kapcsolódóan bűncselekmény miatt 3 esetben került sor eljárás lefolytatására, amelynek keretein belül megelőző ideiglenes távol tartás is kezdeményezésre került.

A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatok, tapasztalatok:

2016. évben visszaélés kábítószerrel bűncselekmény elkövetése miatt, nem kezdeményeztünk eljárást körösladányi lakosok ellen. Az előző évekhez hasonlóan a könnyű drogok (marihuánás cigaretta) fogyasztása fordult elő a településen. Hatóságunk továbbra is kiemelt figyelmet fordít, e bűncselekmények feltárására.

Bűnmegelőzésében, prevenciós munkában szerzett tapasztalatok:

A Szeghalmi Rendőrkapitányságon a bűnmegelőzési feladatokat külön előadó végzi, tapasztalatai szerint az iskolákban, szülői értekezleten és egyéb más fórumokon végrehajtott előadások, megelőző tevékenységek hatékonyan segítik a bűnmegelőzést, a gyermekkorú és fiatalok személyek nagy részére hatással van, célját eléri. A bűnmegelőzési előadások során kisfilmeket vetítünk le, melynek segítségével hatékonyabbá és színesebbé próbáljuk tenni az előadást.

2016. évben 5 alkalommal jeleztünk a családsegítő szolgálat felé.

Amennyiben meghívást kaptunk, lehetőségeink szerint részt vettünk.

Kapcsolatunk a **gyermekjóléti szolgálattal** telefonon, írásos dokumentáció, esetenbeszélés, szakmai tanácskozás, illetve személyes konzultáció formájában is jónak mondható. Az információáramlás, minden esetben folyamatos és gyors.

Alapvetően továbbra is fontosnak tartom, hogy a jelzőrendszer tagjai által tett jelzések minden esetben írásos formában történjenek meg, hogy egy komolyabb intézkedés szükségessé válása kellően megalapozott legyen. Az információk áramlása folyamatos és gyors legyen, bármely kiskorú személy részéről akár egy esetleges hirtelen költséges, vagy kisebb értékű tárgyak értékesítése is fontos információ lehet a rendőrség számára, mely bűncselekmény elkövetéséhez is kapcsolódhat. Továbbá fontosnak tartom a folyamatos megjelenést illetve a bűnmegelőzési előadások megtartását iskolákban, szülői értekezleten és egyéb más fórumokon.

VII. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drog prevenció stb.).

A városunkban 21 civil csoportosulás működik. A csoportokban tevékenykedő emberek a helyi közösség legkülönbözőbb érdekeinek érvényesítését szolgálják. A szerveződések szerepet vállalnak a kultúra közvetítésében, az oktatás színvonalának emelésében, egészségügyi felvilágosításban, környezetvédelemben, környezetszépítésében, szabadidő hasznos eltöltésében, közbiztonság javításában. A szervezetek általában közös érdekek vagy

érdeklődési körök mentén szerveződnek. Működésüket saját maguk szervezik. A szervezetek egy része bejegyzett, jogi személyiséggel rendelkezik, más részük klub jellegű csoportosulás, melyeket helyben szintén a civil szervezetek közé sorolunk.

A legtöbb szervezet működésére jellemző a stabilitás, több éve működnek, állandó rendezvényeik vannak, stb. Az Önkormányzat anyagi, és tárgyi eszközökkel, helyiséghasználattal támogatja a szervezeteket. A civil szervezetek folyamatos kapcsolatban állnak az önkormányzattal. A szervezetek részt vesznek a község által szervezett rendezvényeken.

Az önkormányzat a Képviselő-testület eseti döntései alapján a civil szervezeteket évente benyújtott pályázat alapján költségvetési támogatásban részesíti.

A szervezetek további támogatási formája a termék, eszközök ingyenes biztosítása, mely a művelődési házon keresztül zajlik. Sok esetben nyújt segítséget a polgármesteri hivatal technikai problémák megoldásában is: pl. fax, internet, fénymásolás.

Körösladány, 2016. április 20.

